

3. ILGAZ FELSEFE GÜNLERİ SEMPOZYUMU ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

İnsanlar dünya üzerinde var olduklarından beri topluluklar halinde yaşamaktadırlar. Topluluk halinde yaşamak insanların duygu ve düşünceleri de dahil olmak üzere kendi aralarında ve nesnelere karşı benzer tavır ve davranışların oluşmasına yol açmıştır. Bu ortaklık bazen kolektif bilinç, bazen ulus ruhu, genellikle de kültür olarak ifade edilmektedir. Batı’da kültür ilk çağlarda tek bir bireyin kültürlenmesi olarak bireysel anlamda kullanılmaktaydı. Bu durum topluluk içinde bireyin kişiliğinin ve kimliğinin biçimlenip şekillenmesini ifade etmektedir. Özellikle ilk çağ filozoflarının toplumsal düzen, adalet ve eşitliğin tesisinde, yapının devamlılığının sağlanmasında bireysel temelde “erdem”e vurgu yapması kişi ve kişiliği ön plana çıkarmaktadır. Kişi ve kişilik temelinde kimlik bireyin kendisi ile ilgili sorularının yanıtlarından oluşmaktadır. Bu yanıtlar bazen bireyin kendisini ön plana çıkartırken bazen de topluluğu ön plana çıkartabilir.

Yeni çağ çok köklü toplumsal değişmelere sahne olmuştur. Özellikle sanayileşme olgusu ile büyük kentlerin ortaya çıkması bireylerin mikro çevrelerinin aşırı düzeyde genişlemesine sebep olmuştur. Bu çerçevede toplumsal otokontrol mekanizmasının etkili olduğu küçük gruplar içerisinde bireyin kendisi ile ilgili tanımlamaları topluma, gruba bağlı bir şekilde gerçekleşirken büyük toplumsal gruplar içerisinde toplumsal otokontrol oldukça zayıflamış ve bireyin kendisi ile ilgili tanımlamaların toplumdaki bağımsızlaşması ve bireyselliğin ön plana çıktığı görülmektedir.

Günümüzde toplum içerisinde birey gün geçtikçe daha çok kendine yönelmektedir. Bu çerçevede kişi, kişilik, kimlik ve kültür gibi kavramlar artık daha fazla ön planda durmakta ve gerek felsefi gerek siyasi, gerekse dinsel tartışmaların ana konusu haline gelmektedir. Böylece bu kavramların anlam ve mahiyetleri üzerine yapılan her tartışma bireyin toplum içindeki ve kendi bilincindeki varlığının, konumunun anlamlandırılmasında son derece önem arz etmektedir.

Her yıl farklı bir tema ile düzenlenen Ilgaz felsefe günlerinin üçüncüsü bu yıl 4-5-6 Ekim tarihlerinde Çankırı Karatekin Üniversitesi Felsefe Bölümü, Türk Felsefe Derneği, Kırıkkale Üniversitesi Felsefe Bölümü ve Kastamonu Üniversitesi Felsefe Bölümlerinin işbirliğiyle ”Kişi, Kişilik, Kimlik ve Toplum” konularıyla düzenlendi. Sempozyumun amacı çeşitli üniversitelerden öğrenci ve akademisyenleri öncelikle bir araya getirmek ve sempozyumun ana teması etrafında düşüncelerini sempozyum katılımcılarıyla paylaşmaya yöneliktir.

”Kişi, Kişilik, Kimlik ve Toplum” temalı bu seneki sempozyum Çankırı Karatekin Üniversitesi Uluşazı Kampüsünde yapılan açılış töreni ile başladı. Törenin açılış konuşmasını Çankırı Karatekin Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Ali İbrahim SAVAŞ hocamız ve Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet BEŞİRLİ hocamız yapmıştır. Açılış konuşmalarında sosyal disiplinlerde farklı üniversitelerden

çalışmacıların katılımıyla bu tür akademik faaliyetlerin yapılmasının önemine vurgu yapılmıştır.

Açılış konuşmaları ardından Prof. Dr. Alpaslan AÇIKGENÇ yönetiminde “Kişi, Kişilik, Kimlik ve Toplum” konulu panel düzenlenmiştir. Panelistler Prof. Dr. Ömer Naci SOYKAN, Prof. Dr. Şafak URAL, Prof. Dr. Cengiz GÜLEÇ, Prof. Dr. Yasin CEYLAN ve Prof. Dr. Mazhar BAĞLI felsefi bağlamda kişi, kişilik, kimlik ve toplum konularını irdeleyen aydınlatıcı konuşmalar yaptılar. Panelin ardından oturumların gerçekleşeceği Ilgaz Dağında bulunan Ilgaz Mountain Resort Oteline hareket edildi.

Sempozyum oturumlarında oturum başkanı olarak Prof. Dr. Celal TÜRER, Prof. Dr. Şafak URAL, Prof. Dr. A. Kadir ÇÜCEN, Prof. Dr. Lokman ÇİLİNGİR, Prof. Dr. Yavuz UNAT, Prof. Dr. İlhan YILDIZ, Prof. Dr. Yasin CEYLAN, Doç. Dr. Metin BECERMEN, Doç. Dr. Emin ÇELEBİ, Doç. Dr. Levent BAYRAKTAR, Doç. Dr. Fatih TOKTAŞ, Doç. Dr. Şamil ÖÇAL, Doç. Dr. Mustafa ÇEVİK, Doç. Dr. Adem ASALIOĞLU, Doç. Dr. H. Haluk ERDEM hocalarımız görev almışlardır.

Sempozyumda iki salonda eşzamanlı olarak bildiriler sunulmuştur. Sunulan bildiriler içerik bakımından zengin ve bilgilendirici niteliğe sahipti. Genel anlamda sempozyum temasına paralel olarak sunulan bildiriler hakkında kısaca bilgi vermek sempozyumun mahiyetinin daha iyi anlaşılması açısından faydalı olacaktır.

Sempozyumun 2. gününde (5 Ekim) bildirileriyle katkı sağlayan hocalarımıza ve bildiri konularına yer verecek olursak: “Bende Başka Ben’in Yeri/Değeri: Değerler” başlıklı sunumuyla Maltepe Üniversitesi’nden Prof. Dr. Sevgi İyi, “Karakter Epistemolojisi” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Prof. Dr. Sedat Yazıcı, “Metafizik Bir Kavram Olarak Ben’liğin Tarihi” başlıklı sunumuyla İstanbul Üniversitesi’nden Doç. Dr. Mehmet Güneç, “Karakter-Kişilik Oluşumunda Toplumun Genel Bakış Açısının Etkisi” başlıklı sunumuyla Tunceli Üniversitesi’nden Doç. Dr. Adem Asalıoğlu, “Ben’den Hareketle Ben’i ve Dışındaki Varlığı Kurma Çabası Üzerine Mülhazalar” başlıklı sunumuyla Muş Aparslan Üniversitesi’nden Doç. Dr. Emin Çelebi, “Metafiziksel Ben” başlıklı sunumuyla Cumhuriyet Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kasım Özgen, “Materyalizmin Bir Çıkmazı: Fenomenal Özne ve Ben” başlıklı sunumuyla Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Murat Arıcı, “Felsefe Bir Kişi/lik Modeli Oluşturabilir mi?” başlıklı sunumuyla Mardin Artuklu Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Ömer Bozkurt, “Dil Olarak Kişi, Kişisellik ve Kişilik” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Seyit Coşkun, “Çağdaş Toplumda Birey, Düşünce ve Benlik” başlıklı sunumuyla Muş Alparslan Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Kasım Mominov, “Bizim Köylü Dünya Yurttaşları” başlıklı sunumuyla Fatih Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Şengül Çelik, “Yoksulluğun Kimlikleşmesi, Kimliklerin Yoksullaşması” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Hakkı Kalaycı ve Yrd. Doç. Dr. Ensar Çetin, “Bir Felsefi Kavrayış Olarak Tüketim Koşullarının

Değerler Özelinde Yarattığı Kaotik Akışkanlıklar” başlıklı sunumuyla Artvin Çoruh Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Muhammet Özdemir, “Kötümserliği Örgütlemek: Sanat ve Devrim” başlıklı sunumuyla Muş Alparslan Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Ümit Kartal, “Kişiyeye Yönelmenin Bir Yolu: Suretin Yıkılışı ve Saklı Olanın Açılması” başlıklı sunumuyla Uludağ Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Ümit Öztürk, “Özgür Varoluşa Etik Bir Çağrı: Kimliksiz Yaşamak” başlıklı sunumuyla Öğr. Gör. Dr. Gülay Özdemir Akgündüz, “Modern Toplumda Aile- Birey Geriliminde Ortaya Çıkan Bir Sorun: İntihar ve İntihar Girişimi Örneği” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Emrah Başaran, “Karakter Özellikleri Var mıdır?” başlıklı sunumuyla İnönü Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Aykut Ayıtış, “Hermeneutik Felsefede Ahlaki Kişiliğin Phronesis Bağlamında İnşası” başlıklı sunumuyla İnönü Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Mehmet Ulukütük, “Hume’un ‘Self’ Kavramı Analizi: Tutarsızlığın Tutarlılığı” başlıklı sunumuyla Uludağ Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Ayşe Gül Çıvgın, “AB Örneğinde Çokkültürlülük ve Kimlik Tartışmaları” başlıklı sunumuyla Dokuz Eylül Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Bekir Emiroğlu, “Modern Dünyada Küresel Kimlikler” başlıklı sunumuyla Öğr. Gör. Uğur Ak, “Birey ve Toplumun (Karşılıklı Sergiledikleri) Conatus(u)” başlıklı sunumuyla Uludağ Üniversitesi’nden Arş. Gör. M. Fatih Elmas, “Albert Camus’de Saçma Ahlakından Başkaldıran İnsana” başlıklı sunumuyla Ankara Üniversitesi’nden Arş. Gör. Banu Alan Sümer, “Kişisel Bütünlük ile Direnmenin Pasif Biçimi Olarak Sivil İtaatsizlik Arasındaki İlişki Üzerine” başlıklı sunumuyla Sn. Seda Özsoy, “Ahlaki Kötülük Problemi Bağlamında Sosyal Kimlik/Benlik ve Suç” Sn. Mahmut Çalışkan, “Özal, Liberalizm, Kimlik” başlıklı sunumuyla Sn. Yusuf Toprak, “Bir Kimlik Tasavvur, Tahayyül ve Tatbik Vasıtası Olarak Yurttaşlık/Vatandaşlık Kitapları” başlıklı sunumuyla Sn. Cem Karakılıç.

2. günün öğle arasından sonra Prof. Dr. Sedat Yazıcı yönetiminde “Özne, Kimlik ve Mekân” konulu bir panel daha düzenlenmiştir. Bu panelde konuşmacı olarak Prof. Dr. A. Kadir Çüçen, Prof. Dr. Cengiz Çakmak ve Doç. Dr. Levent Bayraktar yer aldı.

Sempozyumun son gününde (6 Ekim) yine eşzamanlı iki oturum şeklinde gerçekleştirilen sunumlarda bildiri sunan hocalarımız ise: “Dişilik ve Kişilik İlişkisi ‘Kadın Doğası’ Üzerine Bir Tartışma” başlıklı sunumuyla Adıyaman Üniversitesi’nden Doç. Dr. Mustafa Çevik, “Alija Izetbegovic Düşüncesinde Kimlik, Kültür ve Toplum Sorunları” başlıklı sunumuyla Ankara Üniversitesi’nden Doç. Dr. H. Haluk Erdem, “Modern Kimlik ve Kişilik Kavramlarına Farabi’nin Toplum/Siyaset Projesinden Bakışın İmkânı” başlıklı sunumuyla Dokuz Eylül Üniversitesi’nden Doç. Dr. Fatih Toktaş, “Etik ve Politik Bir Aktör Olarak Kişi” başlıklı sunumuyla Uludağ Üniversitesi’nden Doç. Dr. Metin Becermen, “Lacan’da Ben’in Erotik Açılımı” başlıklı sunumuyla Yüzüncü Yıl Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Emrah Akdeniz, “İnsan Doğası Bağlamında Kişilik ve Kimlik Kavramlarının İrdelenmesi” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. İsmail Hanoğlu, “İslam Tasavvuf Felsefesinde

Tanrı Karşısında Bireyin Ontolojik ve Ahlaki Konumu” başlıklı sunumuyla Mardin Artuklu Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. M. Nesim Doru, “Sokrates’te ‘Kendini Tanı’ Buyruğunun Ahlaki Statüsü” başlıklı sunumuyla Iğdır Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Fatih Özkan, “Heidegger’de Kişiliğin İnsan Olmanın Varoluşsal-Ontolojik yükü: Kaygı” başlıklı sunumuyla Atatürk Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Aydoğdu, “Varoluşçu Felsefede Bireysellik ve Kimlik” başlıklı sunumuyla Akdeniz Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Şahin Özçınar, “Varoluşun Absürdle Sonsuz Dansı: Tanrı’yı ya da Kendini Öldürmek” başlıklı sunumuyla Ankara Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Senem Kurtar, “Mustafa Şekip Tunç’un Personalist Felsefesi Üzerine” başlıklı sunumuyla Muş Alparslan Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Yakup Yıldız, “Temel Parçacıklarda Kimlik Sorunu” başlıklı sunumuyla Yrd. Doç. Dr. Şevki Işıklı, “Kimlik Oluşumu, Kolektif Kimlikler ve Dışlanma Üzerine” başlıklı sunumuyla 19 Mayıs Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Canani Kaygusuz, “Deleuze-Guattari: Oidepal Karaktere Karşı Şizoid Karakterle Yaratıcı Bir Arzu Ontolojisi” başlıklı sunumuyla Erciyes Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Sinan Kılıç, “İnsan Hakları Toplumdan Topluma Göre Değişiklik Gösterir mi?” başlıklı sunumuyla Kastamonu Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Sibel Kibar, “Paul Ricoeur’de Kendinin Hermeneutiği” başlıklı sunumuyla Maltepe Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Güncel Önkal, “Judith Butler’da Kimlik, Temsil ve Feminizm” başlıklı sunumuyla Uludağ Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Derya Aybakan Saliya, “Kadın Kimliği Nasıl Bir Kurgu?” başlıklı sunumuyla Öğr. Gör. Filiz Bayoğlu, “Richard Rorty’de Benlik’in Olumsuzluğu ve Sosyal Bilimlerin Olanığı Sorunu” başlıklı sunumuyla Ankara Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Ö. Faik Anlı, “Nietzsche’de Oidipus’un Bilmesi Üzerine” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Öğr. Gör. H. Gizem Kılınç, “Birey ve Toplum İlişisine Sanatsal Bir Yaklaşım: Brecht ve Yabancılaştırma Kuramı” başlıklı sunumuyla Çankırı Karatekin Üniversitesi’nden Öğr. Gör. Canan Yarar, “Birinci Tekil Şahsın Çoğulluğu ve Yalnızlığı” başlıklı sunumuyla Maltepe Üniversitesi’nden Arş. Gör. Bergen Coşkun, “Nurettin Topçu’da İnsan ve Şahsiyet” başlıklı sunumuyla Kastamonu Üniversitesi’nden Arş. Gör. Sinan Kösedag, “Bir Kişilik Problemi Olarak Alturist ve Egoist Ben Kavramının Ahlaksal Kişilik Açısından İrdelenmesi” başlıklı sunumuyla Arş. Gör. Nurgül Yavuzer, “Evrensellik, Tikellik ve Hegemonik İlişki: Siyasal Kimliklerin Doğası Üzerine Ontolojik Bir Çözümleme” başlıklı sunumuyla Öğr. Remzi O. Kükürt, “Doğal İnsandan Toplumsal İnsana: Toplumsal Sözleşme” başlıklı sunumuyla Öğr. İlknur Ekiz, “Ahlaksal Kişi/Kişilik/Kimlik- İnsanın Doğasıyla Hesaplaşması: Bir Öncelik Meselesi Olarak Ahlak” başlıklı sunumuyla Sn. Peyami Safa Gülay, “Modernite ve Bencilliğin Ahlakiliği Sorunu” başlıklı sunumuyla Sn. Merve Şen, “Modern Toplumun Yaratımı: Narsistik Kişilik” başlıklı sunumuyla Sn. Fatma B. Battal, “Emmanuel Levinas Felsefesinde Kimlik Sorunu” başlıklı sunumuyla Sn. Sami Üre.

3. *İlgaz Felsefe Günleri Sempozyumu Üzerine Bir Değerlendirme*

Sempozyumda kişi, kişilik, kimlik ve toplum kavramlarının felsefi, iktisadi, siyasi, dini gibi çeşitli alanlardaki önemine yer verilmiştir. Birey ve bireyin biricikliğinin –ister cemaat, ister siyasi bir parti, isterse sivil toplum kuruluşları içerisinde olsun– önemi gün geçtikçe daha çok ayırtına varılan bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu önemin Antikçağlardan günümüze izlediği seyir çerçevesinde gerçekleştirilen tebliğlerle bilgi vermenin yanında çoğu zaman farklı bakış açılarıyla gerçekleştirilen çözüm önerileri de dikkat çekici bir unsur olmuştur.

Hazırlayan: Demet KONUR*

* Arş.Grv. Fen Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü Kırıkkale Üniv.